

BỒI DƯỠNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CHO GIÁNG VIÊN Ở KHOA GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG, AN NINH CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY.

Bồi dưỡng phương pháp dạy học cho giảng viên ở khoa Giáo dục quốc phòng, an ninh các trường đại học hiện nay.

Th S Hoàng Xuân Trường

Đại học Mở - Địa chất

Tóm tắt

Bồi dưỡng phương pháp dạy học (PPDH) cho giảng viên ở Khoa Giáo dục quốc phòng, an ninh (GDQP, AN) là vấn đề quan trọng, ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng, hiệu quả GDQP, AN cho sinh viên ở các trường đại học hiện nay. Trước yêu cầu đổi mới giáo dục, đào tạo theo tinh thần Đại hội XIII của Đảng: “*Chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học*”¹, đòi hỏi cấp thiết hiện nay là phải nâng cao PPDH của đội ngũ giảng viên GDQP, AN đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng GDQP, AN nói riêng và giáo dục, đào tạo nói chung của các trường đại học.

Từ khóa: Phương pháp dạy học; Giáo dục quốc phòng, an ninh

Fostering teaching methods for teachers in the Faculties of National Defense and Security Education in universities today.

Summary: Fostering teaching methods for teachers in the Faculty of National Defense and Security Education is an important issue that directly affects the quality and effectiveness of national defense and security education for students in universities today. To meet the requirements for education and training renewals in respect of the 13th National Party Congress: “*Strongly shifting the educational process from mainly equipping knowledge to developing comprehensively learners' competencies and qualities*”, the urgent issue is to improve the teaching methods of the teaching staff of defense and security education to meet the requirements of improving the quality of defense and security education in particular ,and education and training in general of universities.

Keywords: Teaching methods; National Defense and Security Education

Đội ngũ giảng viên ở khoa GDQP, AN phần lớn là các sĩ quan biệt phái; lực lượng trực tiếp góp phần quyết định chất lượng giảng dạy và nghiên cứu khoa học GDQP, AN ở các trường đại học. Trong các trường đại học, GDQP, AN được coi là môn học bắt buộc. Đội ngũ giảng viên GDQP, AN không chỉ phải có kiến thức lý luận, mà còn phải có kinh nghiệm thực tiễn tổ chức các hoạt động GDQP, AN,

---

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện ĐHĐB toàn quốc lần thứ XIII, tập 1, tr.232, Nxb CTQG sự thật.

cùng với kỹ năng nghề nghiệp, kỹ năng sư phạm; đây chính là yêu cầu căn bản nhất và là cơ sở để xem xét, đánh giá trình độ, năng lực, tư duy, khả năng tiến hành các hoạt động GDQP, AN của giảng viên. Thực tế những năm qua, một bộ phận giảng viên GDQP, AN các trường đại học còn thiếu và hạn chế cả về kiến thức và kỹ năng chuyên môn, nhất là kỹ năng sư phạm. Đây là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến những hạn chế, bất cập về kiến thức và kỹ năng sư phạm của giảng viên. Để tiếp tục nâng cao chất lượng hoạt động bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN ở các trường đại học hiện nay, chúng tôi nêu ra một số kinh nghiệm sau:

Một là, tăng cường giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm, tạo sự đồng thuận của các tổ chức, các lực lượng tham gia vào quá trình bồi dưỡng PPDH cho giảng viên. Thống nhất nhận thức về việc bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN là trách nhiệm của nhiều tổ chức, lực lượng trong các trường đại học; mỗi tổ chức có vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ riêng, nhưng đặc biệt nhất là vai trò của cấp ủy, chỉ huy khoa GDQP, AN. Thực tiễn cho thấy, khi cấp ủy, chỉ huy các cấp, trực tiếp là cấp ủy, chỉ huy khoa GDQP, AN và đội ngũ giảng viên có nhận thức đúng, có sự đồng thuận cao, xác định chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chương trình, kế hoạch đúng và trúng, thì hoạt động bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN sẽ đạt kết quả tốt; ngược lại, hoạt động này sẽ còn nhiều hạn chế và hiệu quả thấp. Sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chỉ huy khoa GDQP, AN là yếu tố thường xuyên, trực tiếp tác động đến chất lượng đội ngũ giảng viên và chất lượng giảng dạy của Khoa. Bởi vì, sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ của các cấp ủy, chỉ huy Khoa sẽ đảm bảo cho chất lượng các khâu, các bước, các hoạt động bồi dưỡng PPDH và kỹ năng sư phạm cho giảng viên mới thường xuyên, liên tục, bám sát yêu cầu đổi mới PPDH và thực tiễn giáo dục, đào tạo. Vì vậy, việc chú trọng giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm, tạo sự đồng thuận, nhất trí cao cho các tổ chức, các lực lượng trong bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN ở các trường đại học vừa là yêu cầu, vừa là kinh nghiệm và là cơ sở để xác định chủ trương, phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp tiến hành các hoạt động bồi dưỡng phù hợp, đồng bộ, hiệu quả. Trong đó, sự phối, kết hợp giữa các tổ chức trong nhà trường, phát huy vai trò tự bồi dưỡng của từng giảng viên có ý nghĩa quyết định. Căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ, mục tiêu đào tạo của từng trường đại học, các chủ thể xác định nội dung, yêu cầu, hình thức, biện pháp và tiêu chí đánh giá chất lượng đội ngũ giảng viên GDQP, AN thông qua quá trình bồi dưỡng PPDH cho giảng viên.

Hai là, coi trọng kết hợp bồi dưỡng kiến thức chuyên ngành với bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN đây là kinh nghiệm có ý nghĩa quan trọng trong phát triển tư duy, PPDH và tổ chức các hoạt động sau bài giảng của giảng viên GDQP, AN. Kiến thức là nền tảng hình thành năng lực của giảng viên. Hoạt động bồi dưỡng PPDH làm cho từng giảng viên GDQP, AN biết vận dụng những tri thức, kiến thức để chuyển tải đến sinh viên một cách nhanh chóng và khoa học hơn. Mặt khác, thông qua hoạt động bồi dưỡng PPDH sẽ giúp giảng viên nâng cao trình độ,

khả năng tư duy sáng tạo trong giảng dạy, đổi mới PPDH, giúp sinh viên nhanh chóng tiếp nhận kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo quốc phòng, an ninh đầy đủ, chính xác, thuần thực. Do vậy, quá trình bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN, đòi hỏi, cấp uy, chỉ huy khoa, đội ngũ giảng viên cần coi trọng kết hợp bồi dưỡng kiến thức chuyên ngành với bồi dưỡng PPDH. Nhận thức đúng và giải quyết hài hoà mối quan hệ chặt chẽ giữa trang bị kiến thức và bồi dưỡng PPDH cho giảng viên. Từ đó, các chủ thể có cơ sở xác định chương trình, nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng phù hợp, vừa trang bị kiến thức, vừa rèn luyện PPDH, góp phần nâng cao năng lực chuyên môn của giảng viên GDQP, AN.

Ba là, nắm chắc thực tiễn GDQP, AN và điều kiện giáo dục, đào tạo của nhà trường, đặc điểm từng đối tượng giảng viên để đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng PPDH. Đây là kinh nghiệm có ý nghĩa hết sức quan trọng, trực tiếp góp phần nâng cao chất lượng bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN hiện nay. Thực tiễn chứng minh rằng, yêu cầu nhiệm vụ, mục tiêu đào tạo của các trường đại học luôn vận động và phát triển không ngừng, đặt ra yêu cầu về chất lượng đội ngũ giảng viên ngày càng cao cả về trình độ, năng lực chuyên môn, PPDH. Bên cạnh đó, thực trạng PPDH và hoạt động bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN thời gian qua ở các trường đại học vẫn còn những hạn chế, bất cập cần khắc phục. Điều đó đặt ra cho cấp ủy các cấp, nhất là cấp uỷ, chỉ huy khoa GDQP, AN ở các trường đại học cần chú trọng xây dựng kế hoạch, lựa chọn nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN đúng, trúng, phù hợp với từng đối tượng giảng viên và yêu cầu, nhiệm vụ GDQP, AN và giáo dục, đào tạo của từng trường đại học. Trong đó, cần chú trọng bồi dưỡng PPDH cho giảng viên trẻ, giảng viên ít kinh nghiệm thực tiễn. Các trường đại học cần kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng, quy hoạch, luân chuyển, bố trí, sắp xếp đội ngũ giảng viên GDQP, AN với quá trình bồi dưỡng PPDH cho giảng viên. Trong đó, đảng uỷ nhà trường, cấp uỷ, chỉ huy khoa GDQP, AN là nhân tố quyết định trong công tác xây dựng, kiện toàn, quy hoạch, luân chuyển, sử dụng và bồi dưỡng đội ngũ giảng viên.

Bốn là, kết hợp chặt chẽ giữa bồi dưỡng của các tổ chức với phát huy vai trò chủ động, sáng tạo, tích cực, tự giác của từng giảng viên GDQP, AN trong tự bồi dưỡng PPDH. Đây là kinh nghiệm rất quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, cũng như nâng cao chất lượng bồi dưỡng PPDH cho giảng viên GDQP, AN ở các trường đại học. Phương pháp dạy học của giảng viên GDQP, AN chỉ đạt được ở mức độ thành thạo khi thực hiện đúng quy trình hình thành và phát triển ở các giai đoạn khác nhau trong điều kiện thực tiễn hoạt động dạy học của giảng viên. Đồng thời, có sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra, đánh giá của cấp uỷ, chỉ huy khoa GDQP, AN. Phương pháp dạy học phát triển phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó hoạt động tự bồi dưỡng, tự rèn luyện của từng giảng viên GDQP, AN có vai trò quyết định. Thực tiễn đã chứng minh, ở các trường đại học, cho dù hoạt động bồi dưỡng, dự giờ, bình giảng, tập huấn ... được các cấp tổ chức

thường xuyên, chặt chẽ theo kế hoạch, nhưng nếu mỗi giảng viên GDQP, AN không nêu cao ý thức tự học tập, tự bồi dưỡng, rèn luyện về trình độ, năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm, thì chất lượng đội ngũ giảng viên và chất lượng dạy học GDQP, AN sẽ hạn chế, ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng GDQP, AN nói riêng, chất lượng giáo dục, đào tạo nói chung của các trường đại học.

Tài liệu tham khảo

(1) Bộ Nội vụ - Bộ Quốc phòng (2004), *Thông tư liên tịch số 65/2004/TTLT-BQP-BNV ngày 13/5/2004*, hướng dẫn thực hiện Nghị định của Chính phủ về biệt phái sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam.

(2) Chính phủ (2003), *Nghị định số 165/2003/NĐ-CP ngày 22/12/2003*, của Chính phủ về biệt phái sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam

(3) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện ĐHĐB toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, tr.232, Nxb CTQG sự thật.